

Til gengæld bryder lovforslaget herved på afgørende vis med det repatrieringskoncept, der for nylig er blevet introduceret i indenrigsministerens forslag til repatrieringslov (lovforslag nr. L 190/1998-99, fremsat den 25. februar i år). Det hedder her i bemærkningerne, p. 5, at »et vellykket integrationsforløb, hvor udlændingen har bevaret sin handleevne, ansvarlighed og engagement i uddannelse, arbejde og fritid, er det bedste udgangspunkt for en tilbagevenden til hjemlandet.« I sit høringssvar af 18. februar i år over dette lovforslag bifaldt Centret denne opfattelse, der nærliggende kunne ses som udtryk for en opgivelse af jugoslaverlovens princip om »non-integration« som middel til realisering af en overordnet målsætning om repatriering. Holdbarheden af denne nyorientering understøttes i øvrigt af resultaterne fra det fællesnordiske forskningsprojekt.

Bemærkningerne til det nu fremlagte lovforslag bidrager ikke til belysning af, hvorfor man her har forladt det grundlæggende princip, som blev indvarslet med forslaget til repatrieringsloven.

3. Konkrete elementer

Dette afsnit indeholder Centrets kommentar til en række udvalgte bestemmelser i lovforslaget. Kommentarerne følger den nummerring, de enkelte paragraffer har fået i lovforslaget.

Ad § 3: Det anføres i de specielle bemærkninger, p. 12, at bestemmelserne i § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, svarer til Udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, henholdsvis – i hovedtræk – nr. 3. Dette er korrekt med hensyn til bestemmelseernes *personelle anvendelsesområde*, men ikke for så vidt angår deres *retlige karakter*. Mens familiesammenføringsreglerne i udlændingelovens § 9, stk. 1, er konstrueret som retskrav, er de foreslåede bestemmelser i lovforslaget § 3, stk. 1, formulerede som fakultative regler. Centret savner en begrundelse for, hvorfor afgørelser om opholdstilladelse til (i hvert fald) ægtefæller/samlevende og børn under 18 år skal træffes på fakultativt grundlag. Dette ikke mindst henset til, at disse kernefamiliemedlemmer som altovervejende hovedregel må antages at være sikret retten til familieliv efter EMRK, art. 8.

Ad § 5. Det er i den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, 1. pkt., foreskrevet, at er en udlænding registreret som asylansøger, fornys vedkommendes opholdstilladelse ikke ud over to år,

medmindre den pågældende frafalder sin ansøgning. På dette punkt er der tale om en stramning i forhold til jugoslaverlovens ordning, som Centret ikke kan se en saglig begrundelse for. Det hedder i bemærkningerne, p. 12, at det herved sikres, »at ingen mod eget ønske får udsat behandlingen af sin asylansøgning i mere end to år.« Dette følger imidlertid allerede af reglen i § 26, stk. 2, som netop opstiller en øvre tidsmæssig grænse for suspension af asylsagsbehandlingen på to år. Det reelle indhold af bestemmelsen i § 5, stk. 3, er snarere, at den enkelte stilles over for et valg mellem enten at sats på et positivt udfald af asylsagsbehandlingen eller fortsat acceptere et ophold med vilkår svarende til, hvad der gælder for asylsøgere.

Det er almindeligt anerkendt, at der af Flygtningekonventionens art. 33 kan udledes et krav om at få en asylansøgning realitetsbehandlet, medmindre den pågældende præsumptivt anses som flygtning og tildeles rettigheder i overensstemmelse hermed. Med hensyn til Kosovo-albanerne er der tale om en persongruppe, som utvivlsomt efter konventionen har status som flygtninge, men i medfør af lovforslaget i det væsentligste tildeles rettigheder som asylsøgere. Særligt i lyset heraf finder Centret det på kant med Danmarks forpligtelser efter Flygtningekonventionen, at den enkelte i henhold til reglen i § 5, stk. 3, skal tvinges ud i en situation, hvor frykten for ikke at blive anerkendt som flygtning anvendes som middel til at fratage sin ansøgning.

Ad § 6: Efter denne bestemmelse »kan der kun, når særlige grunde taler derfor«, meddeles opholdstilladelse efter loven, såfremt en af de i nr. 1-4 nævnte omstændigheder foreligger. I bemærkningerne anføres herom, p. 13, at reglen i § 6, nr. 1), i hovedtræk svarer til udlændingelovens § 10, stk. 2. Denne regel foreskriver, at til udlændinge med indrejseforbud kan der gives opholdstilladelse efter reglerne i §§ 7 og 8, »medmindre særlige grunde taler derimod.«

Mens det således er udgangspunktet efter forslagens § 6, nr. 1, at opholdstilladelse *ikke* skal meddeles, er udgangspunktet det modsatte efter udlændingelovens § 10, stk. 2. Denne forskellige udformning af disse bestemmelseers retsfaktum åbner mulighed for, at en Kosovo-albaner ikke tildeles midlertidig opholdstilladelse efter lovforslaget, fordi særlige grunde ikke taler *derfor*, jf. § 6, nr. 1, og hermed samtidig falder uden for